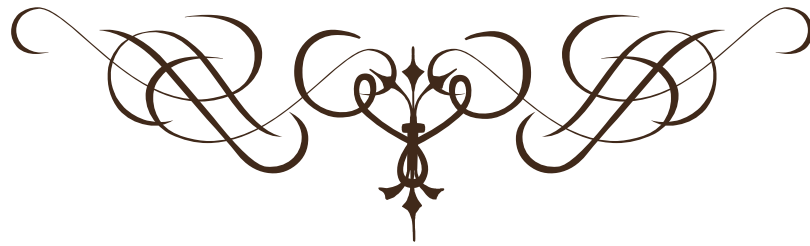

גיא אונלי

סרטו של דן וולמן

ע"פ ספרה של שולמית לפיד

החל מ - 13.1.2011 בבתי הקולנוע

WWW.GEIONI.COM

היוצרים

השחקנים

תסריט ובימוי	דן וולמן
ע"פ רומן מאת	שולמית לפיד
מפיק	דן וולמן
מפיק בפועל	גל גרינשפן
צלם	רן אביעד
מנהל אמנותי	יואב דהרי
עריכה	שושי וולמן
מוזיקה	אורי וידיסלבסקי
הלבשה	לו מוריה
קול	אלי ירקוני
ישראל דוד	
תאורה	אורי אימרגליק
מנהלי הפקה	ליהי ג'קסון
פבלו ארקוסצ'ין	
עוזר במאי ראשון	יואב ענבר
מאפרת ראשית	רחל חיימוב
מעצבת שיער	גוני שביט
גריפ ראשי	גיא נאמן
ע.צלם ראשי	מיקי ישראל
פניה סילס	תמר אלקן
יחיאל סילס	ציון אשכנזי
דוד שורה	יעקב בודו
ריבה פרומקין	לבנה פינקלשטיין
איסר פרומקין	עזרא דגן
גברת בקר	אנבלה
לוליק	אריק יסחקוב
נפתלי הרץ-אימבר	אריאל קריזופולסקי
רבקה עדיס	רותם זיסמן
מר בקר	לופו ברקוביץ
נציג עולי רומניה	אילן שני
מרדכי לייב	אולי שטרנברג
חיים פרקש	אריאל פורמן
סר לורנס אוליפנט	ברוך טנמן
ליידי אליס	שרון שטרק
רופא	ישראל טריסטמן
אליעזר רוקח	שמעון מימרן
מוסא	אמיר מוגרבי
בלה	מיתר כהן
משה	שמעון פרץ
תמרה	מתי נויפלד
אביב דוברוביץקי	
הופעת אורח	
המושל התורכי	יבוז חכים

ישראל 2010 // 105 דק'

שפות: עברית, רוסית, ערבית, רומנית, טורקית, אנגלית ויידיש

תרגום: עברית ואנגלית

הסרט "גיא אוני" מופץ ע"י דן וולמן הפקת סרטים בע"מ

הסרט יוקרן החל מיום חמישי ה- 13.1.2011 בבתי הקולנוע:

סינמטק ת"א, סינמטק ירושלים, רב חן ראשון לציון, רב חן

פתח תקווה, יס פלאנט חיפה

ובתי קולנוע נוספים ברחבי הארץ

לפרטים נוספים - מיכל שילוח יחסי ציבור 050-2920800

mshiloah@gmail.com

תקציר

פלסטינה העותמנית, שלהי המאה ה-19. פאניה, צעירה כבת 17, פליטת פוגרום, מגיעה ליפו עם דודה המבוגר, אחיה המשוגע ובתה התינוקת. באכסניה בעיר מתאהב בה יחיאל, אלמן ואב לשני ילדים ומבקש את ידה. פאניה, חסרת האמצעים, מסכימה להינשא לאיש הזר ויחד הם עוברים לביתו בג'עוני, היא גיא-אונג, לימים — ראש פינה. בישוב גרים בכפיפה אחת עובדי אדמה יהודים וערבים.

פאניה, שאיבדה את משפחתה בפוגרום ברוסיה, נושאת עימה סוד המעיב על חיי הנישואין שלה. תוך הסתגלות לתנאי החיים הקשים בגיא-אונג, לרעב, לבצורת ולעבודה הסיזיפית בשדה, היא עוברת שינוי, מתחזקת ונקשרת למקום. סיפור אהבתם של פאניה ויחיאל מתרחש על רקע התעוררות תנועת "חיבת ציון" וראשית הגשמת חלום השיבה לא"י. התסריט מבוסס על ספרה הנודע של שולמית לפיד

דברי הבמאי

במהלך השנים הפקתי וביימתי מספר רב של סרטים המבוססים על יצירות ספרותיות כ"מיכאל שלי" (עמוס עוז), "תרנגול כפרות" (אלי עמיר), "סיפורה של באשה" ו"גימפל תם" (באשביס זינגר), "סטמפניו" (שלום עליכם), "אם לא למעלה מזה" (י.ל. פרץ), "איתמר מטייל על קירות" דוד גרוסמן ואחרים. כבר בקריאה ראשונה של ספרה המרגש של שולמית לפיד "גיא אונג", הרגשתי שמדובר ביצירה המתאימה ביותר לעיבוד קולנועי. בעבר אמנם נעשו מספר סרטים כמו "אקסודוס", "הם היו עשרה", "החולמים" ואחרים, שניסו להיות "הולדתה של האומה" שלנו. המטרה שלי הייתה להפיק על פי הרומן, לא סרט הרואי, אלא דרמה אנושית פשוטה על אנשים בשר ודם, שבמרכז סיפור אהבה יוצא דופן על רקע התקופה הסוערת של ראשית ההתיישבות בגליל. משהו בסיפורה האישי של פאניה, קרב אותי אליה - הטראומה שעברה, הבעיה שלה לתפקד כאישה, תחושה הזרות שלה ומצד שני הכוח הרב שלה והניסיונות שלה להיאבק ולהתגבר על הקשיים הן האישיים והן החברתיים - כל אלה משכו אותי לדמות שלה. אחת הבעיות הגדולות שניצבו בפני הייתה בעיית השפה. אם פאניה ילידת רוסיה ידעה עברית היא הייתה מדברת מן הסתם בהברה אשכנזית, יחיאל, הצפתי, היה מן הסתם עונה לה בהברה ספרדית ובבית דגושה, כמנהג הימים ההם. היה ברור לי שאם אעשה סרט שהדמויות ידברו בו כך - הוא היה נראה ונשמע בעיני צופים של היום - מגוחך, אם לא מצחיק ביותר. לכן החלטתי שבחלקו הראשון של הסרט (פאניה מגיעה עם משפחתה מאירופה) נשמע הרבה יידיש, רוסית וטורקית, ורק לאחר זמן השפה העיקרית תהיה עברית, ובמידת הצורך ידברו טורקית, רומנית, אנגלית ויידיש. נעזרתי מאוד בשפה המיוחדת שמצאה שולמית לפיד - שפה של היום שאינה ארכאית ובכל זאת יש בה משהו מן החגיגות של העבר. החיפוש אחר השחקנית היה ארוך וקשה, אבל כשתמר אלקן הגיעה לאודישן והציגה לפני את קטע הוידוי של פאניה, לא היה לי ספק שהיא תהיה הבחירה הנכונה.

פאניה - תמר אלקן

פאניה היא הדמות הראשית בסרט. אחרי שעברה פוגרום נורא ברוסיה, היא מחליטה לעלות לפלסטינה עם שארית משפחתה: דודה המזדקן שורה, אחיה פגוע הנפש לוליק, ובתה התינוקת.

הכורח להגן עליהם מחזק אותה והיא מחפשת ומוצאת דרך להניע את חייהם קדימה. היא נישאת ליחיאל, ומצטרפת אליו למפעל ההתיישבות של החלוצים בגליל.

ההתמודדות עם המציאות הקשה של החיים בגיא-אוני מעצימה את התווים האסרטיביים והעצמאיים באישיותה, והיא מצליחה להפוך לדמות משפיעה ויוזמת בחיי הקהילה המקומית.

תמר אלקן, שחקנית בתיאטרון גשר במחזה "הלילה השני עשר" של שייקספיר (בתפקיד וילה), שחקנית במדיאטק בחולון בהצגה "אורה הכפולה" (בתפקיד אורה), שחקנית בתיאטרון אורנה פורת לילדים ונוער בהצגה "הצמיד של אופירה" (בתפקיד נירה).

בוגרת לימודים אקדמיים בסטודיו לאומנויות התיאטרון מיסודו של יורם לוינשטיין ולימודי תאטרון מתקדמים בהנחיתו של אברהם דנה.

השתתפה בהפקות הסטודיו: אנדורה (ברבלין), סיבוב מסוכן (מוקריג), והטרילוגיה הבלגראדית.

בוגרת מגמת התאטרון של תיכון "תלמה ילין" בהצטיינות.

יחיאל - ציון אשכנזי

יחיאל הוא ממקימי "גיא אוני". תלמיד חכם שמאס בחיי הטפילות של המתפרנסים מכספי "החלוקה" והקים את "גיא אוני" על אדמות שנרכשו מידי הפלחים בג'עוני. יחיאל שילם מחיר יקר על הגשמת חלום עבודת הכפיים שלו - אישתו האהובה מתה בקדחת והוא נותר אלמן, אב לשני ילדים קטנים. הוא פוגש את פאניה באכסנייה ביפו ומתאהב בה מיד.

ציון אשכנזי משחק בתיאטרון "גשר" בהצגות "חמישה קילו סוכר", "רביזור" ובימים אלו ב-"דון ז'ואן" לצד ששה דמידוב ודביר בנדק. הופיע בטלוויזיה בסדרה "15 דקות" בתפקיד ראשי, וב"מגדלים באוויר" של ניר ברגמן. בוגר בית הספר לאמנות המשחק בהנהלת סופי מוסקוביץ'.

שורה - יעקב בודו

הדוד שורה הוא אינטלקטואל, מעריץ של דוסטויבסקי שהתאכזב ממנו ומהרוח האנטישמית שהחלה נושבת ברוסיה. הוא מגיע לארץ הקודש עם שרידי משפחתו בניסיון לעזור להם להתפרנס אולם המציאות הקשה טופחת על פניו. בתקווה להבטיח את עתידם של פאניה, לוליק ותמרה, הוא משכנע את אחייניתו להינשא ליחיאל הזר, גם כשמשמעות הדבר היא פרידה מהם.

יעקב בודו הוא שחקן וקומיקאי ותיק ואהוד. במרוצת השנים גילם תפקידים רבים ומגוונים בתיאטראות המובילים. השתתף בעשרות סרטים ותוכניות טלוויזיה. ביניהם - " מוישלה ונטילטור", "סאלח-שבת", "ארבינקה" ו"מרגו שלי". חתן פרס קרן אדית וישראל פולק לשנת 1999 ופרס קרן לרגר לידיש לשנת 2000. זכה בפרס "מפעל חיים" ע"ש מאיר מרגלית שהוענק לו במסגרת פרסי התיאטרון הישראלי לשנת 2008.

ריבה - לבנה פינקלשטיין

ריבה היא אחת הדמויות החשובות בין מתישבי "גיא אוני". אישה חזקה וחמה, חברתה ומשענתה של פאניה, מסורה לישוב ועובדת את אדמתו עד כלות.

לבנה פינקלשטיין היא שחקנית קולנוע, טלוויזיה ותיאטרון ותיקה, אהובה ועטורת פרסים. בוגרת בית צבי, והסטודיו של אוטה הגן בניו יורק. שיחקה בעשרות סרטים ביניהם - "מרגו שלי" של מנחם גולן, "אני אוהב אותך רוזה" של משה מזרחי, "סוס עץ" של יקי יושע, "מאחורי הסורגים" של אורי ברבש, "אביבה אהובתי" של שמי זרחין ו"סיפור גדול" של שרון מימון וארז תדמור, על תפקידה בסרט זה זכתה בפרס "אופיר".

איסר - עזרא דגן

איסר הוא בעלה של ריבה, מן המבוגרים שבמתישבי "גיא אוני". איש טוב לב ומסור לחבריו שאינו ירא מעבודת הכפיים הסיזיפית. אוהב את ריבה אהבה עזה.

עזרא דגן הוא שחקן תיאטרון, קולנוע וטלוויזיה, זמר ופנטומימאי. הופיע בעשרות הצגות ביניהם "מנדרגולה", "נפוליאון חי או מת", "על קלות הדעת וצביעות", "מי תהום" ורבים אחרים. הופיע בין השאר בסרטים "רשימת שינדלר" של סטיבן ספילברג ו"ילדי סטלין" של נדב לויתן. זכה בפרס כינור דוד כשחקן השנה עבור תפקידו בתיאטרון הבימה.

גב' בקר - אנבלה

גברת בקר היא מנהלת האכסניה ביפו שאליה מגיעה פאניה עם משפחתה. אישה חזקה ופעלתנית, הלוקחת תחת חסותה את המשפחה חסרת הכל ומסייעת להם בימיהם הראשונים בארץ.

אנבלה היא שחקנית ותיקה שהופיעה בקביעות בכל ההפקות של השחקן היידי דז'יגאן, ומופיעה היום בתיאטרון ה"ידיש שפיל". כלת פרס אדית וישראל פולק ב 1999.

רבקה -רותם זיסמן

רבקה היא אחות אישתו המתה של יחאל. היא מאוהבת ביחאל ומקנאה בפאניה, האישה החדשה.

רותם זיסמן היא בוגרת הסטודיו של יורם לוינשטיין. הופיעה בתיאטרון הבימה ב"שלמה המלך ושלמי הסנדלר", "רכוש נטוש" ואחרים. הופיעה בסרטים רבים ביניהם "הכוכבים של שלומי" של שמי זרחין, "מתנה משמיים" של דובר קוזושווילי "הבודדים" של רנן שור, בין השמשות של אלון זיגמן ואחרים.

לוליק -אריק יצחקוב

לוליק הוא מאותם נערים יהודים שגויסו לצבא הרוסי בעל כורחם. כאשר היחידה שלו משתתפת בפוגרום הוא עורק ממנה, נתפס ויושב בבית הסוהר. הוא משוחרר פגוע בנפשו. פאניה רואה עצמה אחראית לגורלו של אחיה, המתקשה ליצור קשר עם הסביבה.

אריק יצחקוב משרת היום בצה"ל מרבה להשתתף בהצגותיו של הבמאי והשחקן אילן שני.

נפתלי הרץ -אריאל קריזופולסקי

אימבר, משורר, מחבר "התקווה" היה ידוע כמעריץ עובדי האדמה היהודים בפלסטינה. הוא עבד כמזכירו של סר אוליפנט. אימבר מוצא מכנה משותף תרבותי עם פאניה ולבו נוהה אחריה.

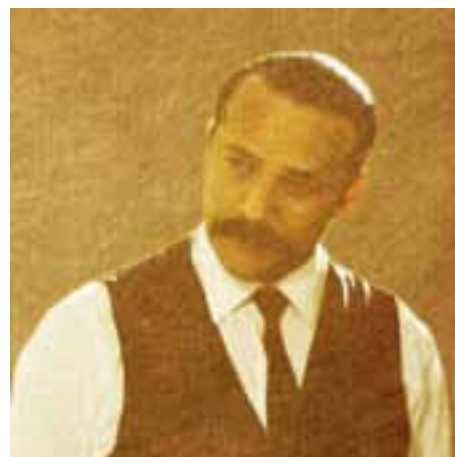
אריאל קריזופולסקי הוא בוגר הסטודיו למשחק של "ניסן נתיב" ובית הספר למשחק של ענת ברזילי. הופיע בהצגה "גן הדובדבנים" בתיאטרון צוותא, שחקן בלהקת תיאטרון הרחוב "עין יעל" בירושלים.

המושל התורכי -יאבוז חכים

המושל התורכי חי בבית מידות מטופח וגובה כספים מהפלאחים והמתיישבים היהודים כאחד, פאניה פוגשת בו במהלך חיפושיה אחרי דרך לסייע בפרנסת משפחתה.

יאבוז חכים הוא שחקן תורכי אשר הגיע לארץ במיוחד לצורך צילומי "גיא אוני", בין תפקידיו השונים גילם בעבר את "אטאטורק" בשל הדמיון ביניהם.

גיא אוני - רקע הסטורי

ראש פינה שייכת לקבוצת מושבות העלייה הראשונה, אבל הקדימה אותן. ב-1875 רכש אליעזר רוקח מצפת יחד עם אחדים מחבריו בני היישוב הישן מחצית מאדמות הכפר הערבי ג'אעונה, וב-1878 התיישבה במקום קבוצה של 17 משפחות יהודיות מצפת וקראה ליישוב היהודי החדש גיא אוני. המושבה הוקמה שבועות מספר לפני הקמת המושבה פתח תקווה בידי מתיישבים מירושלים ומכאן שהיא המושבה הראשונה.

מטרת המתיישבים הייתה שינוי אורח חייהם - מהתבססות על כספי החלוקה לעבודת אדמה. אולם בצורת, רעב, מחלות (כולל דבר שחיסל את העדר) והעדר נסיון מקצועי-חקלאי אילצו את המתיישבים לנטוש את המקום למרות העזרה לה זכו מתושבי ג'אעונה ולמרות ניסיון לגייס כספי תרומות שיעזרו לעבור את תקופת ההקמה. היהודים ששרדו את המחלות ושבו לצפת זכו ליחס עוין מהתושבים שם בעקבות הסכסוך האידאולוגי המר שפרץ על עצם היציאה מצפת התורנית הנסמכת על כספי החלוקה והקמת יישוב חקלאי שאמור לחיות על תוצרתו. רק 3 משפחות נותרו בגיא אוני.

בשנת 1882, לאחר קונגרס פוקשאן, החליטה קבוצה של 30 משפחות יהודיות מהעיר מוינשט, ברומניה, לעלות לארץ ישראל ולעסוק בחקלאות. הם שלחו את נציגם, דוד שוב, אליו הצטרף האיכר דוד בוקשתר, לאתר מקום מתאים להתיישבות. בחודש תמוז תרמ"ב (1882) הגיעה לארץ ישראל קבוצת חלוץ של 5 משפחות ובתוכן ברוך ואביו יצחק גולדרינג, זאב בן שמעון בלום, אברהם בן שלום רוטברג וגרשון בן שבח גולדמן שהצטרפו בצפת לדוד שוב. ב-24 ביולי 1882 רכש דוד שוב, כנציג הוועד המוינשטי של "חברת ישוב א"י על ידי עבודת האדמה", את הקרקעות שהיו חלק מאדמות גיא אוני ואדמות נוספות מהכפר ג'אעונה. בחודש אוגוסט 1882 יצאה האוניה "טטיס" מנמל גאלאץ, עליה עשרות משפחות נוספות. לאחר תלאות ירדו בחוף ביירות ובמסע רגלי בעזרת חמורים ופרדות הגיעו לצפת וממנה לגיא אוני. הם החליטו לשנות את שם המקום לראש פינה לפי הפסוק מתהילים קי"ח, כ"ב: "אבן מאסו הבונים, הייתה לראש פינה". שינוי השם רמז על הכוונה להניח את אבן הפינה ולבנות ולחדש את ההתיישבות במושבה וכן על ההתגברות על כישלון ההתיישבות הקודם. המתיישבים עלו לאתר בא' בטבת תרמ"ג. לדאבונם של המתיישבים אסרו השלטונות הטורקים על בניית מבנים חדשים במושבה ולכן הם נאלצו להמשיך ולחיות בבתים שנרכשו מהכפר הערבי.

ב-1883 נחלץ הברון רוטשילד לעזרת ראש פינה והפכה למושבה הראשונה אותה לקח תחת חסותו. בתמורה להעברת בעלות על כל האדמות ומבני המושבה לידי הברון, דאג הוא להמשך קיומה ובנייתה ותשלום החובות שצברו. במהלך השנים הוקמו בראש פינה בית כנסת (1887), בית הספר העברי-לאומי הראשון בגליל (1899) שהוקם על ידי יצחק אפשטיין, מפעל ליצור חוטי משי, יקב, בית בד, בית המלון הראשון בגליל ועוד. בשנת 1900, בעיקר בגלל סכסוכים בין האכרים לפקידות הברון, העביר הברון את המושבה לחסותה של חברת יק"א, שהייתה כפופה לברון הירש וב-1924 עברה המושבה לחסות פיק"א.

המושבה המשיכה למלא תפקיד מרכזי בהתיישבות בארץ ישראל עד לקום המדינה. בשנת 1920 היוותה המושבה בסיס פעולה ליוסף טרומפלדור וחבריו, ובשנות השלושים פעל בה הפרופסור גדעון מר לחקר והדברת מחלת המלריה. בהמשך שימשה המושבה בסיס להברחת יהודים מסוריה בימי המנדט הבריטי. בראש פינה גם שהתה פלוגת העבודה של בית"ר בה היה חבר עולה הגרדום הראשון שלמה בן יוסף.

דן וולמן

במאי, תסריטאי ומפיק סרטים.

בין סרטיו:

- "התמהוני" ..... (הוקרן בתחרות הרישמית בפסטיבל קאן)
- "פלוך" ..... (הוקרן תחרות הרשמית בפסטיבל וונציה)
- "מיכאל שלי" ..... (על פי הרומן מאת עמוס עוז) זכה בשלושה פרסי "כינור דוד" ובפרס הביקורת לסרט הטוב של השנה.
- "מחבואים" ..... (הוקרן בפסטיבל ברלין) זכה בשלושה פרסי "ורד הכסף".
- "המרחק" ..... זכה בפרס וולגין בפסטיבל הסרטים בירושלים.
- "אחות זרה" ..... זכה בפרס וולגין בפסטיבל הסרטים בירושלים.
- "הביוגרפיה של בן" ..... (הוקרן במסגרת התחרות הרשמית של פסטיבל מוסקבה)
- פרס "הסרט הטוב ביותר" פסטיבל פארו בפורטוגל.
- ..... "השחקן הטוב ביותר" (גל זייד) פסטיבל פארו בפורטוגל.
- "ידיים קשורות" ..... זכה בפרס מיוחד לשחקנית גילה אלמגור בפסטיבל ירושלים
- ..... פרס "הסרט הטוב ביותר" פסטיבל הסרטים של פאלם ביץ'.
- ..... "השחקנית הטובה ביותר" פסטיבל הסרטים של פאלם ביץ'.
- פרס "הוגו הכסף" הוענק לוולמן בפסטיבל שיקגו על "יצירתיות קולנועית ואמירה הומניסטית". כמו כן, ניתן לו פרס מפעל חיים מטעם המכון הישראלי לקולנוע ומטעם פסטיבל הסרטים הבינלאומי של סינמטק ירושלים.

גיא אוני

הסרט "גיא אוני" העומד לצאת לאקרנים בחודש ינואר 2011, הוקרן השנה בפסטיבל ירושלים, השתתף בתחרות בפסטיבל הקולנוע הבינלאומי בגואה, הודו; בפנום פן, קמבודיה; והוקרן במסגרת מיוחדת בצ'אנג-דו שבסין.

דן וולמן יצר סרטים קצרים וסרטים דוקומנטריים רבים שהוצגו בין השאר, בפסטיבלים "קאן" ו"אוברהוזן". סרטו הדוקומנטרי "מדובר באהבה" השתתף לפני שנתיים בפסטיבל "דוקאביב". בינואר 2011 יוקרן סרטו הדוקומנטרי החדש "יולנד גיבורה אלמונית" בלינקולן סנטר בניו יורק. דרמות טלוויזיה שכתב וביים זכו בפרסים (פרס הדרמה הטובה של רשות השידור על "סיפור של באשה" עפ"י באשביס זינגר) וייצגו את ישראל בתחרות שונות בעולם. דן כתב וביים גם מספר מחזות. המחזה "היא לא הייתה כאן" שכתב בשיתוף עם השחקנית בלנקה מצנר ז"ל, הועלה בלוס אנג'לס ובפריז ומוצג בארץ בביצועה של השחקנית ענת עצמון. דן וולמן לימד קולנוע באוניברסיטאות במשך שנים רבות, מלמד בכיתות אמן ברחבי העולם ומרבה לכהן כשופט בפסטיבלי קולנוע.